

TOIMINTAKERTOMUS 2003

Poliisiammattikorkeakoulu

Tutkimusyksikkö

**POLIISIAMMATTIKORKEAKOULU
Espoo 2004**

ISBN 951-815-061-3

Edita Prima Oy, Helsinki 2004

Sisällysluettelo

1	TUTKIMUSPÄÄLLIKÖN KATSAUS VUOTEEN 2003	4
	Tutkimusaluejako uudistettiin.....	4
2	POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUSYKSIKKÖ	6
	Tutkimuksen vastuuhenkilöt.....	6
3	TOIMINTA TUTKIMUSALUEITTAIN	8
	Poliisipsykologia.....	8
	Poliisitoiminta.....	10
	Talousrikollisuus.....	12
	Huumausainerikollisuus.....	13
	Kokonaisrikollisuus.....	15
4	HENKILÖKUNTA	17
5	JULKAISUT	18
	Poliisipsykologia.....	18
	Poliisitoiminta.....	19
	Talousrikollisuus.....	20
	Huumausainerikollisuus.....	21
	Kokonaisrikollisuus.....	22
6	MUU TIETEELLINEN TOIMINTA	23
	Poliisipsykologia.....	23
	Poliisitoiminta.....	23
	Talousrikollisuus.....	24
	Huumausainerikollisuus.....	25
	Kokonaisrikollisuus.....	26
7	KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ	27
	Poliisipsykologia.....	27
	Poliisitoiminta.....	27
	Talousrikollisuus.....	28
	Huumausainerikollisuus.....	29
	Kokonaisrikollisuus.....	29
8	OHJAUS JA OPETUS	30
	Poliisipsykologia.....	30
	Poliisitoiminta.....	32
	Talousrikollisuus.....	33
	Huumausainerikollisuus.....	34
	Kokonaisrikollisuus.....	35
9	ASiantuntijatyö	37
	Kehittämishankkeet.....	37
	Asiantuntijaluennot.....	38
	Muu asiantuntijatyö.....	40
	Työryhmäjäsennydet.....	41
	Tutkimusten ja kehittämishankkeiden ohjaus.....	42
	Kehittämishankkeisiin liittyvät kirjalliset esitykset.....	43
10	TOIMINNAN MÄÄRÄLLINEN TARKASTELU	45
	Toiminnan panokset.....	45
	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	46
	Kansalais- ja asiakasnäkökulma.....	46
	Toimintojen sujuvuus ja taloudellisuus.....	46
	Henkilöstönäkökulma.....	46

1 TUTKIMUSPÄÄLLIKÖN KATSAUS VUOTEEN 2003

Tutkimusaluejako uudistettiin

Tulin vuoden 2003 alussa Poliisiammattikorkeakoulun tutkimuspäälliköksi. Palasin näin parin vuoden tauon jälkeen vanhaan työpaikkaani, jossa olin aiemmin työskennellyt tutkijana. Vastaanotto sekä yksikössä että koko Poliisiammattikorkeakoulussa oli lämmin ja kannustava. Siitä suuri kiitos kaikille pakkilaisille.

Moni asia muuttui Poliisiammattikorkeakoulussa vuoden 2003 aikana. Merkittävin muutos oli sisäasiainministeri Kari Rajamäen elokuussa tekemä päätös oppilaitoksen siirtämisestä Tampereen Hervantaan. Ratkaisu ei ollut henkilöstölle mieluinen ja asian vireilläolo vaikutti toimintaan vuoden alusta lähtien. Lopullinen päätös asiasta kuitenkin jopa helpotti tilannetta, kun epävarmuus poistui. Samalla alkoi muuton ja uuden PAKK:n suunnittelu. Nämä tulevat työllistämään meitä vielä vuosien ajan.

Toinen keskeinen asia toimintavuonna oli perusteellinen keskustelu tutkimustoiminnan kohteista ja alueista. Tämä keskustelu johti keväällä yksikön tutkimusaluejaon uudistamiseen. Kutakin aluetta vastaa yksikössä oma erikoistutkijansa ja tutkimustiiminsä. Samalla linjattiin, että kullakin alueella tehdään tutkimusta, joka kohdistuu sekä (a) poliisiorganisaatioon ja -toimintaan että (b) poliisin toimintaympäristöön.

Tutkimusalueiden määrittelyn pohjalta kolmen erikoistutkijan ja yhden erikoissuunnittelijan virkojen kuvaukset uudistettiin. Tämän jälkeen nämä virat julistettiin avoimesti haettaviksi ja täytettiin hakemusten perusteella. Tilanne oli poikkeuksellinen. Uusi päällikkö oli juuri aloittanut työnsä ja heti sen jälkeen yli puolet yksikön viroista oli yhtä aikaa auki.

Koko toimintavuotta leimasi vahvasti myös poliisin palkkausjärjestelmän uudistaminen. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että jokaisen henkilön tehtävien vaativuustaso arvioitiin, minkä pohjalta määräytyi viranhaltijan peruspalkka. Hyvin eri tyyppisten töiden vaativuuksien vertailu oli odotetun vaikeaa. Jokaiselle henkilölle määriteltiin lisäksi palkan henkilökohtainen suoritusosa.

Tutkimusyksikön itsearviointina tehty kustannus-hyötyanalyysi työllisti tutkimushenkilöstöä kevään ja kesän aikana. Tarkastelun tekemiseksi kerättiin arkistoista runsaasti tietoa yksikön toiminnasta koskien Poliisiammattikorkeakoulun viittä ensimmäistä vuotta. Kädessäsi oleva toimintakertomus on osittain tuon prosessin tuotos. Itsearviointin tekeminen, muiden oppien ohella, osoitti sen, että tuotokset kannattaa säännöllisesti koota yksiin kansiin sekä omia että muiden kiinnostuneiden tiedon tarpeita palvelemaan. Myös tutkimustoiminnan mittareita ja toimintakertomustietojen keruuta kehitettiin.

Tiedotusta tutkimustoiminnasta lisättiin laatimalla julkaisutoiminnan esite. Lisäksi Poliisilehdessä aloitettiin joka numerossa ilmestyvä tutkijoiden kirjoittama 'Tutkimuksen mukaan' -palsta.

Vuoden aikana saatettiin päätöksiin ja aloitettiin monia tärkeitä tutkimushankkeista. Kansainvälisessä toiminnassa merkittävää oli osallistuminen elokuussa Helsingissä pidetyn 'European Group for the Study of Deviance and Social Control' -konferenssin järjestämiseen. Vuoden aikana oli käynnissä myös useita kansainvälisiä tutkimushankkeita.

Syksystä lähtien tutkimushenkilöstö osallistui ensimmäisen valtioneuvoston sisäisen turvallisuuden ohjelman laatimiseen. Tämä eri ministeriöiden yhteinen ohjelmatyö toteutettiin nyt ensimmäisen kerran ja sen työstämisessä korostui turvallisuutta koskevan tutkimustiedon tuottamisen ja systemaattisen kokoamisen tarve.

Risto Honkonen,
tutkimuspäällikkö,
Poliisiammattikorkeakoulu

2 POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUSYKSIKKÖ

Poliisiammattikorkeakoulussa toteutetaan poliisin toiminnan kehittämissiksi riippumatonta, tieteellistä, pitkäjänteistä ja systemaattista poliisia ja poliisin toimintaympäristöä koskevaa tutkimusta.

Tulosuunnitelmassa määriteltyjä Poliisiammattikorkeakoulun tutkimusprosessin kriittisiä menestystekijöitä ovat:

- Hyvin organisoitunut tutkimus
- Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja näkyvyys
- Tieteellisesti korkeatasoiset julkaisut ja tutkimustulosten sovellettavuus
- Verkostoituminen poliisiorganisaatioon ja tiedeyhteisöön
- Toimiva kansainvälinen yhteistyö
- Tutkimus-, kehittämis- ja opetustoiminnan yhteensovittaminen
- Osaava, jaksava ja työhönsä motivoitunut henkilöstö

Tutkimuksen vastuuhenkilöt

Tutkimuspäällikkö

Risto Honkonen, KT, dosentti

Tutkimusalueet ja niiden vastuuhenkilöinä toimineet erikoistutkijat

Poliisipsykologia: Pekka Santtila, FT, dosentti

Poliisitoiminta: Timo Korander, YTL, MA in Crim.

Talousrikollisuus: Anne Alvesalo, OTT, LL.M

Huumausainerikollisuus: Kati Rantala, VTT

Kokonaisrikollisuus: Markku Heiskanen, VTT

Poliisiammattikorkeakoulun tutkijat:

- Tekevät sekä poliisiin ja poliisiorganisaatioon kohdistuvaa tutkimusta, että poliisin toimintaympäristöön liittyvää tutkimusta.
- Antavat asiantuntija-apua sisäisessä turvallisuussuunnittelussa, arvioivat kansallisia turvallisuushahkia ja kehittävät poliisiorganisaatiota ja poliisitoiminnan metodeja.
- Osallistuvat sekä kotimaiseen että kansainväliseen sosiologiseen ja kriminologiseen keskusteluun tuottamalla akateemista tutkimusta ja osallistumalla ja luennoimalla sekä koti- että ulkomaisissa konferensseissa ja seminaareissa.
- Opettavat Poliisiammattikorkeakoulussa mm. kriminologiaa ja tutkimusmenetelmiä sekä ohjaavat opiskelijoiden seminaaritöitä ja tutkielmia.
- Antavat metodologista ohjausta muille poliisin yksiköille sekä muille yhteistyötahoille.
- Tekevät sopimustutkimuksia esimerkiksi kunnille ja poliisin yksiköille.

3 TOIMINTA TUTKIMUSALUEITTAIN

Poliisipsykologia

Vuonna 2003 käynnissä olivat seuraavat hankkeet:

1. Rikostutkintapsykologia
  - tekijäprofilointi, sarjoittaminen ja maantieteellinen profilointi
  - muistijälkitesti
  - henkirikosten seurantatutkimus (uusi)
2. Oikeus- ja todistajanpsykologia
  - lasten kuulustelu (uusi)
  - lasten seksuaalisen hyväksikäytön tutkinta (uusi)
3. Työ- ja organisaatiopsykologia
  - henkilöstöbarometri
4. Muut
  - Pahat pojat -elokuvan vaikutukset (uusi)

Poliisipsykologian tarkoituksena on tuottaa tieteellistä tietoa rikosten esitutinnan tehostamiseksi. Tietoa voidaan hyödyntää niin koulutuksessa, oppikirjojen tuotannossa kuin esitutkintaa tukevien järjestelmien kehittämisessä. Tavoitteena on myös poliisihenkilöstön hyvinvoinnin, johtamisen ja organisaatioilmaston tutkiminen ja kehittäminen. Poliisipsykologian tutkimus- ja kehittämistyö on jaettu rikostutkinta-, oikeus- ja todistajan-, sekä työ- ja organisaatiopsykologian teemoihin. Rikostutkintapsykologian tarkoituksena on kehittää rikostutkintaa analysoimalla muun muassa rikospaikkakäyttäytymistä ja sen yhteyttä tekijän piirteisiin, sarjoittamista rikospaikkakäyttäytymisen perusteella sekä maantieteellistä profilointia. Vuoden 2003 aikana tutkimustyötä tehtiin niin EU:n rahoittaman OISIN-projektin puitteissa kuin yliopistoyhteistyön avulla. Myös henkirikosten seuranta- ja yhteistyö Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen kanssa jatkui. Oikeus- ja todistajanpsykologian alueella keskityttiin lasten kuulustelun ja seksuaalisen hyväksikäytön

esitutkinnan kannalta merkittäviin tutkimusaiheisiin, kun taas työ- ja organisaatiopsykologian kohdalla jatkettiin henkilöstöbarometrin tulosten hyödyntämistä ja julkaisemista. Yhteensä vuoden 2003 aikana saatiin näistä aiheista julkaistua viisi artikkelia kansainvälisissä tiedelehdissä. Tämän lisäksi kahdeksan artikkelia hyväksyttiin julkaistaviksi.

Poliisipsykologian tiimin jäsenet osallistuivat aktiivisesti päättötöiden ohjaukseen niin Poliisiammattikorkeakoulussa kuin yhteistyöyliopistoissa. Poliisipsykologian teemoihin liittyviä pro gradu -töitä, joiden ohjaukseen osallistuttiin, valmistui vuoden aikana kolme, käynnissä oli viisi pro gradu -työtä ja kaksi väitöskirjaa. Tämän lisäksi kirjoitettiin asiantuntijalausuntoja tieteellisiä julkaisuja (*Scandinavian Journal of Psychology, Legal and Criminological Psychology*) varten.

Tiimistä osallistuttiin myös STM:n asettaman lasten seksuaalisen hyväksikäytön selvittelyä ohjeistavan työryhmän työskentelyyn, joka valmistui vuoden 2003 aikana. Lisäksi osallistuttiin ryhmätunnistusta koskevan ohjeistuksen valmistelutyöhön. Tämän lisäksi valmisteltiin lasten haastattelukoulutusta käsittelevä muistio, joka toimitettiin ylijohtoon. Tiimin jäsenet laativat myös asiantuntijalausuntoja (ns. psykologisia profiileja) rikostutkinnan avuksi.

Kansainvälinen tutkimusyhteistyö jatkui vahvana useiden eurooppalaisten yliopistojen kanssa (Surrey [Englanti], Wuppertal [Saksa] ja Castellanza [Italia]). Tämän lisäksi tiimin jäsenet osallistuivat Euroopan neuvoston järjestämään ihmisoikeuskoulutukseen Pietarissa ja PAKK:n Viron poliisille järjestämään koulutukseen Laulasmaassa.

Poliisiammattikorkeakoululla järjestettiin vuoden 2003 aikana sekä lasten haastattelun intensiivi-kurssi että yleinen rikosanalyysikoulutus, joiden suunnittelusta, organisoinnista ja toteutuksesta vastasivat poliisipsykologiatimin jäsenet. Tämän lisäksi tiimin jäsenet osallistuivat aktiivisesti päällystötutkinto-opetukseen ja täydennyskoulutukseen. Poliisiammattikorkeakoulun ulkopuolella osallistuttiin oikeuspsykologian opetukseen niin syyttäjille, psykologeille kuin oikeustieteen opiskelijoille.

Tiimin jäsenet esittivät asiantuntijamielipiteitä vuoden aikana myös mediassa (viisi kertaa televisiossa ja neljä kertaa radiossa).

Poliisitoiminta

Vuonna 2003 käynnissä olivat seuraavat hankkeet:

- Nollatoleranssirikosentorjunnan jatkoarviointi
- Järjestysongelmien julkinen tila yhteistyöhanke Stakesin kanssa
- Poliisin positio perheväkivallassa
- Päihdetorjunnan vastuidentiteetit ja lokaalit ulottuvuudet
- Osallisuus, hyvinvointi ja kumppanuus - vastuullisen kansalaisuuden ja rikosentorjunnan tutkimus- ja kehittämishanke
- AMK-mallisen päällystökoulutuksen arviointi
- Poliisipäällystön osaaminen nyt ja lähitulevaisuudessa (uusi)
- Poliisikulttuuritutkimus
- Turvallisuus, poliisi ja media (uusi)
- Euroopan neuvoston kärkirikostorjuntahankkeiden vertaisevaluaatio (uusi)

Rikosentorjuntaan keskittyneestä tiimistä laajennettiin uuteen poliisitoiminnan tiimiin. Toiminnassa keskitytään rikostorjunnan, poliisiorganisaatio- ja toimintakulttuurin, viranomaisyhteistyön ja poliisikoulutuksen tutkimiseen ja kehittämiseen.

Rikosentorjunnan vaikuttavuuden, erityisesti nollatoleranssipoliisitoiminnan jatkoarvioinnissa julkaistiin tieteellisiä artikkeleita ja alustettiin aiheista useilla foorumeilla. Tiimin tutkijat toimivat lukuisissa tilaisuuksissa kutsuttuina luennoitsijoina aiheista rikos- ja päihdetorjunta – esimerkiksi Twenten yliopistossa Hollannissa järjestetyssä konferenssissa ”European Conference on Urban Safety” 20. maaliskuuta 2003 ja Suomessa esimerkiksi ”Turvallisuus” – Kesäseminaarissa (Oikeuspoliittinen yhdistys Demla r.y.) 9.-10.8.2003 Lahdessa.

Yleistä järjestystä ja turvallisuutta koskevassa julkijuomisen ja sen kontrollin tutkimushankkeessa (”Järjestysongelmien julkinen tila”, yhteistyöhanke Stakesin kanssa) vietiin loppuun artikkelikokoelman kirjoitus. Kirja Valvontaa ja vastuuta (Gaudeamus) julkaistiin vuoden 2004 puolella.

Tutkimushanke Poliisin positio perheväkivallassa käsittelee poliisin asemaa ja sidosryhmäyhteistyötä sosiaalitoimen ja syyttäjälaitoksen kanssa. Samalla tiimin tutkija Marja-Liisa Laapio työstä tutkimustaan päihdepreventiivisestä vastuunjaosta. Tutkija Seppo Soine-Rajanummi siirtyi kehittämis- ja tutkimustyöhön Lahden poliisiin, joten hänen PAKK:ssa aloittama jatko-opintoihin liittyvä Päihdetorjunnan vastuudentiteetit ja lokaalit ulottuvuudet -tutkimushankeensa voidaan saattaa loppuun siellä.

Tiiminvetäjä toimi kutsuttuna erityisasiantuntijana Euroopan neuvoston integroidussa hankkeissa: Responses to Violence in Everyday Life in a Democratic Society sekä Groupe Pompidou, Co-operation Group to Combat Drug Abuse and Illicit Trafficking in Drugs. Lisäksi osallistuttiin aktiivisesti kansainvälisten verkostojen tai järjestöjen toimintaan, esimerkkeinä European Group -seminaarin järjestäminen sekä PAKK:n Cepol -seminaarin luentojen pitäminen että Mathew Longin (Bramshill, Ison-Britannian poliisipäällystön koulutuskeskus) luentovie-railun järjestäminen huhti-toukokuussa 2003.

Poliisikulttuuritutkimus jatkui osaprojekteineen, johon kuului vuonna 2003 mm. ”poliisikulttuuri esimiestyössä” –koulutusprojekti ja vuoden 2004 alussa julkaistu artikkeli Oikeus-lehdessä. Tiimin poliisikoulutusta koskevat tutkimushankkeet etenivät tiedonkeruuvaiheeseen. Nämä tutkimukset olivat Ammattikorkeakoulumallisen päällystökoulutuksen arviointi ja Poliisipäällystön osaaminen nyt ja lähitulevaisuudessa -hankkeet. Tiimissä tehtiin tutkimussuunnitelmatyötä ja saatiin alulle mm. seuraavat hankkeet: Poliisipäällikkyuden uudet käytännöt sekä Järjestyslain seurantatutkimus.

Tiimin edustajat ohjasivat myös useita päättötöitä sekä pitivät asiantuntijaluentoja. Tiimistä osallistuttiin aktiivisesti myös lukuisiin PAKK:n sisäisiin kehityshankkeisiin ja luottamusmiestoimintoihin. Tutkimuksen erityisasiantuntijana tiimin vetäjä toimi myös Poliisimuseon neuvottelukunnassa sekä Sosiaalityö poliisissa -yhteisministeriöllisessä johtoryhmässä. Edelliseen valmisteltiin kaksi muistiota. Tutkimusten pohjalta valmisteltiin myös erilaisia lausuntoja, kuten esimerkiksi asiantuntijalausunto sisäasiainministeriölle alkoholilainsäädännön ja Euroopan yhdentymisen (Viron liittyminen EU:iin 1.5.2004) muutosten seurauksista poliisiorganisaatiolle, järjestyksen valvonnalle ja rikollisuudelle.

Talousrikollisuus

Vuonna 2003 käynnissä olivat seuraavat hankkeet:

- Talousrikostorjunnan dynamiikka (väitöskirjaprojekti)
- Talousrikosten tutkinta: työrikkokset (uusi)
- Talousrikostorjunnan vaikuttavuuden arviointi (uusi)
- Talousrikostutkintajärjestelmien ja –menetelmien kansainvälinen vertailu
- Talousrikostutkinnan työkalujen kehittäminen

Talousrikollisuustutkimuksessa painopisteenä vuonna 2003 oli tutkintatyön tutkimus ja kehittäminen. Keväällä saatettiin loppuun tutkimushanke "Talousrikostorjunnan dynamiikka", josta julkaistiin väitöskirja PAKK:n tutkimuksia –sarjassa. Käynnistettiin kaksi uutta tutkimusprojektia, joista toinen käsittelee työrikosten tutkintaa ja toinen talousrikostorjunnan vaikuttavuuden arviointia (erikoistutkija, OTT Anne Alvesalo). Tutkimusyhteistyötä tehtiin Professori Steve Tombsin kanssa (John Moore's University Liverpool).

Jatkettiin tutkimusprojektia "Talousrikostutkintajärjestelmien ja –menetelmien kansainvälinen vertailu" (tutkija, YTM Sari Heiskanen). Talousrikollisuuden tutkintaan, sen sisältöön, prosessiin ja apuvälineisiin liittyvää kehitystyötä sekä talousrikosanalyysin kehittämistä teki VIRKE –projektiin sijoitettu tiimin erikoissuunnittelija (KTM, OTL Erja Virta).

Poliisipsykologian tiimin kanssa toteutettiin tutkimusprojekti Pahat pojat –elokuva ja rikollisuus.

Vuonna 2003 tiimin tutkimustuloksista saatiin valmiiksi väliraportteja ja käsikirjoituksia, joista osa myös julkaistiin kansainvälisissä tiedelehdissä.

Talousrikostiimin tutkijat osallistuivat myös erilaisiin kehittämissankkeisiin, mm. talousrikostutkijan käsikirjan päivitykseen, elinkeinoelämän ja viranomaisten talousrikollisuutta koskevan seminaarin järjestämiseen sekä yhteistyöhön Financial Crime Analysis -koulutuksessa (EU:n rahoittama projekti).

Huumausainerikollisuus

Vuonna 2003 käynnissä olivat seuraavat hankkeet:

- Huumeiden ongelmakäytön ehkäisyyn ja huumerikollisuuden torjunnan tutkimus- ja kehittämishanke, nk. Huumepilotti ja sen kolme osatutkimusta:
  - Matalan kynnyksen kehittämishankkeen arviointi
  - Poliisin ja sosiaalitoimen yhteistyön arviointi huumausainerikoksissa
  - Vankilasta vapautuvien huumeiden käyttäjien integrointi yhteiskuntaan viranomaisyhteistyössä
- Nuorten huumeiden käyttöön ja sen ehkäisyyn liittyvä tutkimus- ja kehittämishanke:
  - Ehkäisevän huumetyön organisoitumien
  - Huumevalistuksen kehittäminen

Huumetutkimustiimin tutkimus kohdistui vuonna 2003 huumerikoksierteen katkaisun edellytyksiin jatkamalla vuoden 2001 alussa käynnistynyttä kolmivuotista huumeiden ongelmakäytön ehkäisyyn ja huumerikollisuuden torjunnan tutkimus- ja kehittämishanketta, pilottikuntana ja osarahoittajana Tampereen kaupunki. Ensimmäisen väliraportin (helmikuussa 2002, tutkija Tuula Kekki) perusteella jatkoa varten valikoitui kolme arviointikohdetta ja neljä kehittämiskohdetta. Kehittämiskohteita olivat päihdehuollon verkostoituminen poliisin sekä kunnan ja järjestöjen palveluntuottajien kanssa sekä huumeilanteen seurantajärjestelmän rakentaminen. Tarkemman arvioinnin kohteiksi valittiin poliisin ja sosiaalitoimen yhteistoiminta huumausainerikoksista epäiltyjen parissa ja Matalan kynnyksen huumehoitopaikka (tutkija Tuula Kekki) sekä vankilasta vapautuvien huumeiden käyttäjien kiinnittyminen yhteiskuntaan (erikoistutkija Kati Rantala). Vuonna 2003 näiden kolmen kohteen kannalta arvioitiin erilaisten toimenpiteiden vaikutusta huumeiden käyttöön ja käyttäjiin, uusintarikollisuuteen, resurssien jakoon, moniammatillisen yhteistyön tarpeeseen sekä työkuultuureihin.

Huumepilotin alustavista tuloksista raportoitiin kotimaisissa ja ulkomaisissa seminaareissa sekä sidosryhmille. Tärkeimmät yhteistyötahot olivat Tampereen poliisilaitos sekä kaupungin sosiaali- ja terveystoimi, A-klinikkasäätiö, Stakes, Optula, Kylmäkosken vankila, kuuden ministeriön tukema Yhteistyössä rikoksettomaan elämään -hanke ja sosiaalialan osaamiskeskus Pikassos Oy.

Rantala oli osallisena kolmessa kansainvälisessä, tieteellisessä konferenssiesityksessä yhdessä Helsingin yliopiston sosiologian laitoksen kanssa; kyseessä oli alkoholitutkimuskonferenssi Puolan Krakovassa ja Euroopan sosiologikonferenssi Espanjan Murciassa. Jälkimmäisessä Rantala esitteli lisäksi tutkimuksen vankilasta vapautuvista huumeiden käyttäjistä. Rantala on organisoinut arviointitutkimuskurssin Helsingin yliopiston sosiologian laitoksella, johon kutsui luennoitsijoiksi mm. Timo Koranderin ja Matti Mälkiän Poliisiammattikorkeakoulusta. Rantala on pitänyt asiantuntijaluentoja seuraavilla tahoilla: Lasten nuorten säätiön asiantuntijaseminaari, Vankeinhoidon valtakunnalliset päihdepäivät ja Telemaattinen EU-verkosto. Hän on myös toiminut sihteerinä sisäisen turvallisuuden ohjelman rikollisuuden vähentämisen valmisteluryhmässä, jolta valmistui väliraportti sekä osallistunut asiantuntijana Euroopan Neuvoston Pompidou-ryhmän ehkäisevän huumetyöseminaarin Prevention for Specific Target Groups at Community Level (jonka suunnittelussa ja organisoinnissa hän oli mukana) seurantakokoukseen Madeiralla helmikuussa 2003. Rantalalla on ollut lukuisia opinnäytetöiden ohjauksia sekä PAKK:ssa että Helsingin yliopiston sosiologian laitoksella sekä yhden pro gradun arvostelu ja yhden referee -lausunnon antaminen.

Rantalalta yksi kansainvälinen referee -artikkeli julkaistiin, yksi hyväksyttiin julkaistavaksi ja yksi kansainvälinen ei-referee -artikkeli ilmestyi (ehkäisevä huumetyö). Yksi kotimainen referee -artikkeli julkaistiin (ehkäisevä huumetyö). Rantala osallistui yhteiskunnalliseen keskusteluun mm. A-klinikkasäätiön kolumnistina ja muilla popularisoiduilla kirjoituksilla alan ammattilehdissä. Ehkäisevä huumetyö -tutkimuksen keskeisiä yhteistyötahoja ovat olleet mm. Helsingin yliopiston sosiologian laitos, Helsingin kaupunki, Stakes, A-klinikkasäätiö, Nuorisotutkimusverkosto ja Terveysten edistämisen keskus.

Huumetiimi haki syksyllä 2003 hankerahoitusta kahdelle uudelle, vuonna 2004 alkaneelle tutkimukselle kokonaisuutta ”Huumausaine-

rikollisuuden ja siihen liittyvän oheisrikollisuuden monimuotoisuus ja kansainvälistyvä toimintaympäristö huumerikostorjunnan haasteena.” Huumetiimiin rekrytoitui samassa hakuprosessissa yksi uusi tutkija.

Kokonaisrikollisuus

Vuonna 2003 käynnissä olivat seuraavat hankkeet:

- Poliisin tietoon tuleva ja piiloon jäävä rikollisuus
- Rikosuhritutkimukset (uusi)
- Helsingin turvallisuustutkimus (uusi)
- Rikollisuus kunnissa

Vuoden 2002 huhtikuussa käynnistettiin SM:n rahoituksella kokonaisrikollisuusprojekti, jossa selvitetään muun muassa poliisin tietoon tulleen sekä piiloon jäävän rikollisuuden määrää, sisältöä ja ajallista muutosta. Kokonaisrikollisuudella tarkoitetaan sekä poliisin tietoon tullutta rikollisuutta että sellaista rikollisuutta, joka ei ole tullut poliisin tietoon.

Kokonaisrikollisuustiimiin kuuluivat vuonna 2003 erikoistutkija Markku Heiskanen ja tutkija Outi Roivainen.

Vuonna 2003 kerättiin 8 163 väestöhaastattelua käsittävä kansallisen uhritutkimuksen aineisto (Uhri2003). Tutkimuksessa on selvitetty tapaturmien sekä väkivallan ja omaisuusrikosten kohteeksi joutumisen yleisyyttä, rikosten poliisille ilmoittamista ja ilmoittamisen syitä, huolestuneisuutta rikollisuudesta ja muita turvallisuuteen liittyviä kysymyksiä. Tutkimusaineiston rahoitukseen osallistuivat SM:n ohella OM, STM, ja OPM. Tutkimusaineisto saatiin PAKK:uun vuoden 2004 alussa. Ennakkotulokset julkistetaan maaliskuussa 2004. PAKK:n tutkija hankkeessa on Markku Heiskanen.

Syksyllä 2002 kokonaisrikollisuustiimi aloitti yhdessä Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen kanssa ”Rikollisuus kunnissa. Tilastollinen tutkimus Suomen kuntien väkivalta- ja omaisuusrikollisuuteen vaikuttavista tekijöistä” -hankkeen, jossa selvitettiin väkivalta- ja omaisuusrikollisuuteen liittyviä alueellisia vaihteluja rekisteriaineistojen avulla. Re-

kisteriaineisto sisältää eri lähteistä koottuja kuntien väestöllisiä, sosiaalisia, elämäntapoihin liittyviä ja kunnan taloudellista rakennetta kuvaavia tietoja. Tutkimusraportti julkistettiin marraskuussa 2003. PAKK:sta tulokset raportoivat Markku Heiskanen ja Outi Roivainen.

Syksyllä 2002 kokonaisrikollisuustiimi laati Helsingin kihlakunnan poliisilaitokselle tutkimussuunnitelman, jossa ehdotettiin selvittäväksi eri näkökannoilta helsinkiläisten turvallisuutta ja heidän suhtautumistaan poliisiin. Kaksivuotinen tutkimussopimus solmittiin vuoden 2003 alussa. Syksyllä 2003 kerättiin laaja asukaskyselyaineisto (otos 5 000 helsinkiläistä). Väestökyselyn tulokset ovat osin vertailukelpoisia läänien turvallisuustutkimuksen tulosten kanssa. Helsingissä tehty kysely on kuitenkin tietosisällöltään laajempi kuin lääneissä tehty. Toinen, poliisin palvelukykyä selvittävä tutkimus toteutettiin poimimalla otos rikosilmoitusjärjestelmästä. 1000:lle autovarkauksien, asuntomurtojen, pahoinpitelyjen tai ryöstön kohteeksi Helsingissä joutuneelle lähetettiin kyselylomake, jossa selvitettiin rikoksen kohteeksi joutuneiden tyytyväisyyttä heidän poliisilta saamaansa palveluun. Tutkimuksen kolmas osa käsittää rekisteriaineistosta tehdyn kaupunginosakohtaisen tilastollisen selvityksen. Hankkeen tutkijat ovat Outi Roivainen ja Markku Heiskanen.

Tiimin jäsenet osallistuivat kotimaisiin ja kansainvälisiin rikollisuutta käsitelleisiin seminaareihin ja julkaisivat artikkeleita ilmiöalueesta, muun muassa rikollisuuden pelkoa koskevan kansainvälisen vertailun sekä väkivallan terveysvaikutuksia käsittelevän artikkelin. Tiimi on myös osallistunut erilaisiin kehittämishankkeisiin, muiden muassa sisäisen turvallisuuden ohjelman tausta-aineiston kokoamiseen, rikosten tilastointityöryhmän toimintaan, Länsi-Suomen läänin turvallisuusvisiohankkeeseen ja turvallisuustutkimusten koordinoitihankkeeseen.

4 HENKILÖKUNTA

Tutkimuspäällikkö, dosentti **Risto Honkonen**

Tutkimussihteeri, tradenomi **Suvi Säätelä**

Tutkimusapulainen, valt. yo. **Anna Vanhala** (1.3. alkaen)

Poliisipsykologia

Erikoistutkija, dosentti **Pekka Santtila**

Erikoissuunnittelija, PsM **Mikael Sainio**

Tutkija, KTM, Ps. yo **Anne Jokinen** (31.7. saakka)

Tutkija, Ps. yo **Manne Laukkanen**

Poliisitoiminta

Erikoistutkija, YTL, MA **Timo Korander**

Tutkija, KL **Marja-Liisa Laapio**

Tutkija, YTM **Seppo Soine-Rajanummi** (30.6. saakka)

Tutkija, KM **Reija Taiha-Vepsäläinen**

Talousrikollisuus

Erikoistutkija, OTT **Anne Alvesalo**

Erikoissuunnittelija, KTM, OTL **Erja Virta**

Tutkija, YTM **Sari Heiskanen**

Tutkimusavustaja, YTM, oik. yo. **Janne Laukkanen**

Huumausainerikollisuus

Erikoistutkija, VTT **Kati Rantala**

Tutkija, VTM **Tuula Kekki**

Kokonaisrikollisuus

Erikoistutkija, VTT **Markku Heiskanen**

Tutkija, VTM **Outi Roivainen**

5 JULKAISUT

Poliisipsykologia

Tieteelliset julkaisut

Santtila, Zappala, Laukkanen & Picozzi: Testing the utility of a geographical profiling approach in three rape series of a single offender: a case study. *Forensic science international* 131, 42-52.

Finnilä, K., Karlsson, N., Santtila, P., Sandnabba, N. K., & Niemi, P. Validity of a test of children's suggestibility for predicting responses to two interview situations differing in their degree of suggestiveness. *Journal of Experimental Child Psychology*, 85, 32-49.

Häkkänen, H., Hagelstam, C., & Santtila, P. Stalking actions as a function of the prior restrainee-victim relationship and issuance of the restraining order. *Legal and Criminological Psychology*, 8, 189-206.

Santtila, P., Häkkänen, H., & Fritzson, K. Inferring the characteristics of an arsonist from crime scene actions: a case study in offender profiling. *International Journal of Police Science and Management*, 5, 1-15.

Santtila, P., Häkkänen, H., Canter, D., & Elfgren, T. Classifying homicide offenders and predicting their characteristics from crime scene behaviour. *Scandinavian Journal of Psychology*, 44, 107-118.

Muut julkaisut:

Mälkiä, Matti & Sainio, Mikael: Työtyytyväisyys poliisissa: Poliisin henkilöstöbarometrin taustaa ja tuloksia. *Poku: Poliisiammattikorkeakoulun oppilaskunnan tiedotuslehti*, 2003, N:o 1, s. 20-33.

Mälkiä, Matti & Sainio, Mikael: Arviot yksikön päällikön toiminnasta. *Poliisi: poliisihallinnon tiedotuslehti*, 2003. N:o 5, s.12.

Mälkiä, Matti & Sainio, Mikael: Arviot lähimmän esimiehen toiminnasta. *Poliisi: poliisihallinnon tiedotuslehti*, 2003. N:o 4, s.16.

Mälkiä, Matti & Sainio, Mikael: Toiveena osallistuva johtaminen. *Poliisi: poliisihallinnon tiedotuslehti*, 2003, N:o 3, s. 13.

Mälkiä, Matti & Sainio, Mikael: Työuupuneisuus pysynyt ennallaan. Poliisi: poliisihallinnon tiedotuslehti, 2003, N:o 2, s. 11.

Mälkiä, Matti & Sainio, Mikael: Työyhteisöjen ristiriidat ja niiden ratkaisutavat. Poliisi: poliisihallinnon tiedotuslehti, 2003, N:o 1, s. 11.

Poliisitoiminta

Tieteelliset julkaisut

Korander, Timo & Vanhala, Anna: Arviointitutkimus nuorten humalajuomisen ehkäisystä ja rikosten tilannetorjunnan rajallisuudesta. Oikeus 3/2003.

Laapio, Marja-Liisa: Turvallisuuskoulutus Turussa sekä Laitinen, Ahti & Laapio, Marja-Liisa: Johtopäätökset. Teoksessa "Rikollisuus ja kaupunkiturvallisuus" (toim. Ahti Laitinen) Turun yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta, Rikos- ja prosessioikeuden sarja A N:o 30.

Soine-Rajanummi, Seppo: The Role of The Police in Three Finnish Towns – the Case of Public Drinking. Project Presentation. Nordic Studies on Alcohol and Drugs. English Supplement Vol. 20, 2003

Honkonen, Risto: The Roles of Formal Education and Work Based Learning in the Process of Becoming a Commanding Police Officer. CD-rom European Police Research Conference. December 1st to 3rd 2003. Solna/Sweden.

Muut julkaisut

Laapio, Marja-Liisa: Perheväkivalta poliisin työssä, Poliisi-lehti 4/2003.

Honkonen, Risto: Miltä maailma näyttää poliisitutkijan silmin? Poliisi-lehti 3/2003.

Talousrikollisuus

Tieteelliset julkaisut

Alvesalo, Anne: The Dynamics of Economic Crime Control. Poliisiammattikorkeakoulun tutkimuksia 14. Edita: Helsinki

Alvesalo, Anne: Economic Crime Investigators at Work. Policing and Society, Vol 13, No.2, pp.115-138

Alvesalo, Anne - Tombs, Steve: Dialektiken bakom Förebyggande av ekonomiska brott: lärdomar från Finland. In Förebyggande metoder mot ekobrott. En Antologi. Brå rapport 2003:10.

Alvesalo, Anne - Virta, Erja: Researching Regulators and the Paradoxes of Access. In Tombs and Whyte (eds.): Researching the Crimes of the Powerful. 'Studies in Crime and Punishment Series', Peter Lang (New York).

Alvesalo, Anne - Kivivuori, Janne: Artikkeleita, katsauksia, keskusteluja. Oikeus 2003:2

Alvesalo, Anne - Kivivuori, Janne: Talousrikostorjunta Globaalissa taloudessa. Oikeus 2003:4

Kivivuori, Janne - Alvesalo, Anne: Kansallinen ongelma. Oikeus 2003:1

Kivivuori, Janne - Alvesalo, Anne: Turvallisuuden paradokseja. Oikeus 2003:3

Muut julkaisut

Alvesalo, Anne: Kumpaa pelätä: mediaa vai rikollisuutta. Meteli 2003:1

Alvesalo, Anne: Pahat Tuottajat. Meteli 2003:2

Alvesalo, Anne: Mitä on copycat -rikollisuus. Meteli 2003:3

Alvesalo, Anne: Hymyile –sinua kuvataan aina. Meteli 2003:4

Alvesalo, Anne: Talousrikosten tutkintaa tuettava. Helsingin Sanomat, Vieraskynä 6.9.2003

Huumausainerikollisuus

Tieteelliset julkaisut

Rantala, Kati & Sulkunen, Pekka: The Communitarian Preventive Paradox: preventing substance misuse without the substance. *Critical Social Policy* 23 (4), 477-497

Rantala, Kati: Drug prevention as coordination: the vicious circle of devolving responsibility in primary prevention. *Ilmestyy lehdessä Drugs: education, prevention and policy.*

Sulkunen, Pekka, Rantala, Kati & Määttä, Mirja: Kantaaottamattomuuden etiikka ja ehkäisevän päihdetyön ongelma kulutusyhteiskunnassa – esimerkkinä Klaari-projekti. *Janus* 11(2), 100-121.

Sulkunen, Pekka, Määttä, Mirja & Rantala, Kati: Translating back - Evaluation as sociological intervention. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 20(1), 161-168.

Muut julkaisut

Rantala, Kati: Huumepoliittinen oravanpyörä EU:ssa. Arvio kirjasta Tim Boekhout van Solinge: *Drugs and decision-making in the European Union*. Amsterdam; CEDRO/Mets en Schilt 2002. *Oikeus* 2/2003, 212-215.

Rantala, Kati & Salasuo, Mikko: Huumeiden käytön monta maailmaa. *Oikeus* 1/2003, 53-55.

Rantala, Kati: Mikä ihmeen huumepolitiikka? *Promo* 27, 24-25.

Rantala, Kati: Kolumnit 'Hyvä vihollinen yritti karata', 'Nuoret huume-ehkäisyn oppilaita vai opettajia?' ja 'Jaetun vastuun politiikka - hyvää käytäntöä?', 'Kollegamme Otto Olutkeron haasteena alkoholin käytön vähentäminen' ja 'ohjelmasta toiseen ja takaisin'. *Tiimi* 1-6/2003.

Kokonaisrikollisuus

Tieteelliset julkaisut

Heiskanen, Markku & Sirén, Reino & Roivainen, Outi: Rikollisuus kunnissa. Tilastollinen tutkimus Suomen kuntien väkivalta- ja omaisuusrikollisuuteen vaikuttavista tekijöistä. PAKK:n tutkimuksia 16.

Heiskanen, Markku & Aromaa, Kauko: Fear of Street Violence. Teoksessa Kury Herbert, Ed., 2003, International Comparison of Crime and Victimization: The ICVS. International Studies in Social Science. Canada: De Sitter Publications, 119-132.

Heiskanen, Markku & Piispa, Minna: Väkivalta ja terveys. Teoksessa Luoto Riitta, Visainen Kirsi, Kulmala Ilona, toim. Sukupuoli ja terveys. Tampere: Vastapaino, 66-73.

Muut julkaisut

Heiskanen, Markku: Uhrien unohdettu ääni. Oikeus 1/2003 (Keskustelua ja katsauksia), 51-52.

Heiskanen, Markku: Rikosten uhrit Ruotsissa. Oikeus 4/2003 (Kirjarvostelu).

Heiskanen, Markku: Vapaa-ajalla sattuu entistä enemmän tapaturmia. Hyvinvointikatsaus 2/2003, 19-23.

Heiskanen, Markku: Helsingin Turvallisuustutkimuksen väliraportti, yhdessä Outi Roivaisen kanssa, julkaisematon.

6 MUU TIETEELLINEN TOIMINTA

Poliisipsykologia

Santtila, Pekka: lisensiaatintyön tarkastus, Jyväskylän yliopiston psykologian laitos.

Santtila, Pekka: 2 pro gradu –tarkastusta, Helsingin yliopiston psykologian laitos.

Santtila, Pekka: referee-lausunto, Scandinavian Journal of Psychology.

Santtila, Pekka: referee-lausunto, Legal and Criminological Psychology.

Mälkiä, Matti & Sainio, Mikael: Henkilöstöbarometri poliisin toiminnan johtamisen ja kehittämisen välineenä. Työpaperi ja esitelmä vuoden 2003 Hallinnon Tutkimuksen Päivillä, Vaasassa, 3.-4.12.2003. Työpaperi, työryhmä 4, Julkinen johtaminen

Poliisitoiminta

Korander, Timo: Kutsuttuna luennoijana korkeantason eurooppalaisessa turvallisuuskonferenssissa, alustuksena: Experiment Project of Zero-Tolerance Policing in Tampere, Finland in 1999-2000. A paper for the the European Conference on Urban Safety, scheduled for 20 and 21 March 2003 at Twente University, Enschede, the Netherlands.

Korander, Timo: Kutsuttuna luennoijana CEPOL Course 2003/16 alustuksena: Crime analysis of the Tampere Zero Tolerance Experiment. CRIME ANALYSIS AND STRATEGIC PLANNING, 5th – 9th May 2003, The Police College of Finland, Espoo, Finland

Korander, Timo: Kutsuttuna luennoijana Pohjoismaisten poliisiylijohtojen ja tutkijoiden yhteisseminaarissa, alustus: Crime Prevention Program Evaluation: A Case of Tampere. A paper for the “Nordiskt seminarium – Trygghet och polisarbete. Forskare och praktiker ger sina nulägesbeskrivningar”, Nagu/Korpo, Finland 24.-25.6.2003

Korander, Timo: Seminaaripaperi aiheesta Evaluaatiotutkijan valta, vastuu ja etiikka. Valtakunnalliset sosiologipäivät Helsingissä 28.-29.3.2003. (Julkaistu lyhennelmänä Sosiologia ja Oikeus-lehdissä 2003)

Korander, Timo: Kutsuttuna luennoijana Arvioivan ja osallistuvan nuorisotutkimuksen haasteet: havainnoida, neuvotella vai politikoida? / Evaluative and participatory youth research activities: Observing, Negotiating or Politicking? Alustuksena: Timo Korander (erikoistutkija, Poliisiammattikorkeakoulu): Evaluaatiotutkimuksen etiikka ja tutkijapositiot nuorisokontrollin ja rikosentorjunnan tutkimuksessa. International Seminar organised in Finland, Mikkeli Polytechnic, May 16-17, 2003. Järjestäjät Nuorisotutkimusverkosto, Kulttuurin ja nuorisotyön yksikkö Mikkelin ammattikorkeakoulusta sekä Humanistinen Ammattikorkeakoulu.

Korander, Timo: Kutsuttuna luennoijana ”Turvallisuus” – Kesäseminaarissa alustuksena: Turvallisuutta nollatoleranssilla eli kiristetyin kontrollin seuraukset. Oikeuspoliittinen yhdistys Demla r.y.
”Turvallisuus” - Kesäseminaari 9.-10.8.2003 Lahti.

Korander, Timo: Oikeus- ja yhteiskuntatieteellisen yhdistyksen hallitus (OYY), sis. mm. toimiminen Anne Alvesalon varjoväitöstilaisuuden puheenjohtajana, Rise:n ylijohtaja Markku Salminen vastaväittäjänä

Laapio, Marja-Liisa: Alustus "Päihdepreventiivinen kommunikaatio" Kasvatustieteen päivien kasvatussociologian teemaryhmässä 20.-21.11.2003 Helsingissä

Honkonen, Risto: The Roles of Formal Education and Work Based Learning in the Process of Becoming a Commanding Police Officer. Keynote lecture in the European Police Research Conference. Interplay between Research – Education – Practice. 1st – 3rd December 2003. The Swedish National Police Academy.

Talousrikollisuus

Alvesalo, Anne: Sosiologiapäivät Tampereella 28.-29.3. 2003. Alustus aiheesta Talousrikostorjunnan rajat ja mahdollisuudet.

Alvesalo, Anne: European Group for the Study of Deviance and social control –ryhmän konferenssi "Critical issues to Crime Prevention" 30.8.-2.9.2003. Kommenttipuheenvuoro Plenary session, Dave Whyte: Prevention of Corporate Crime.

Alvesalo, Anne: Oikeusministeriön järjestämä Crime prevention in the Nordic States –konferenssi Tallinnassa 7.-9.9.2003 Tallinnassa. Esi-
telmä aiheesta Economic Crime Investigation In Finland.

- Alvesalo, Anne:** Viranomaisyhteistyön kehittämisprojektin talousrikos-seminaari asiantuntijoille, viranomaisille ja elinkeinoelämän edustajille 5.1..2003. Esitys aiheesta yritykset talousrikollisuuden uhreina.
- Alvesalo, Anne:** Oikeus- ja yhteiskuntatieteellisen yhdistyksen järjestämä varjoväitöstilaisuus tieteiden talossa 25.11. The Dynamics of Economic Crime Control.
- Alvesalo, Anne:** Oikeus -lehden päätoimittaja (yhdessä Janne Kivivuoren kanssa)
- Alvesalo, Anne:** European Group for the Study of Deviance and Social Control –ryhmän konferenssin "Critical issues to Crime Prevention" 30.8.-2.9.2003 suunnittelu ja toteuttaminen (työryhmän jäsen).
- Alvesalo, Anne:** Risk management: An international Journal, Vol. 5 No. 2, 2003 (Issue Reviewer) (referee-lausunto).
- Alvesalo, Anne:** Policing and Society, 2003 (referee-lausunto).
- Heiskanen, Sari:** Alustus konferenssissa European Group for the Study of Deviance and Social Control 31.8.2003. Helsinki. "Comparative Police Research – First Field Experiences"

Huumausainerikollisuus

- Määttä, Mirja & Rantala, Kati:** Transitional expertise in evaluation: searching for a suitable approach. 29th Annual Alcohol Epidemiology Symposium of the Kettil Bruun Society, Krakova 2-6.6.2003
- Rantala, Kati:** Pro gradu –työn tarkastus, HY/sosiologian laitos
- Rantala, Kati:** Reducing the re-offending of drug users: between reluctance and enthusiasm. The 6th Conference of the European Sociological Association. Murcia, Spain, 23.-26.9.2003.
- Rantala, Kati:** Reducing the re-offending of drug users: who cares? Stakesin huume tutkimusseminaari, Helsinki 14.10.2002.
- Rantala, Kati:** Referee-lausunto, sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti
- Sulkunen, Pekka, Rantala, Kati & Määttä, Mirja:** The ethics of not taking a stand – a case study of a community-based drug and alcohol prevention programme. 29th Annual Alcohol Epidemiology Symposium of the Kettil Bruun Society, Krakova 2-6.6.2003

Sulkunen, Pekka; Rantala, Kati & Määttä, Mirja: The ethics of not taking a stand – a case study of a community-based drug and alcohol prevention programme. The 6th Conference of the European Sociological Association. Murcia, Spain, 23.-26.9.2003.

Kokonaisrikollisuus

Heiskanen, Markku & Roivainen, Outi & Sirén, Rauno: Maaliskuu 2003, Sosiologipäivät Helsinki: Rikollisuus kunnissa.

Heiskanen, Markku: Kesäkuu 2003: Pohjoismainen poliisitutkijakokous Korppoossa: Våldssituationer och polisanmälan.

Heiskanen, Markku: Heinäkuu 2003, XII Victimology Conference, Stellenbosh: Police reporting in different victimisation situations.

Heiskanen, Markku: Elokuu 2003, 3th Conference of European Society of Criminology: Costs of violence against women in Finland.

Heiskanen, Markku: Elokuu 2003, Rikostorjuntaneuvoston ja Suomen kuntaliiton seminaari Helsingissä: Väkivallan kustannukset.

Heiskanen, Markku: Syyskuu 2003: 31th Meeting of the European group of deviant behaviour and delinquency: Police reporting in different victimisation situations (improved paper).

Heiskanen, Markku: Lokakuu: Tulevaisuus ja turvallisuus – yhteistyöllä turvalliseen tulevaisuuteen seminaari. (Länsi-Suomen poliisin tulevaisuuden turvallisuusskenarion visiointihanke)

Heiskanen, Markku: Marraskuu: Rikollisuus kunnissa –julkistamistamistilaisuus. Tampereen poliisilaitos.

Heiskanen, Markku: Referee-arviointi Työ ja terveys -lehden artikkelista sekä erään tutkimuslaitoksen julkaisusta.

Roivainen, Outi: Elokuu 2003, 3th Conference of European Society of Criminology

Roivainen, Outi: Lokakuu: Tulevaisuus ja turvallisuus – yhteistyöllä turvalliseen tulevaisuuteen seminaari. (Länsi-Suomen poliisin tulevaisuuden turvallisuusskenarion visiointihanke)

Roivainen, Outi: Marraskuu: Rikollisuus kunnissa –julkistamistamistilaisuus. Tampereen poliisilaitos.

7 KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Poliisipsykologia

Santtila, Pekka: OISIN II –projekti

Santtila, Pekka: Tutkimusyhteistyö (monet julkaisulistan artikkeleista on kirjoitettu yhteistyössä ulkomaalaisten [Englanti, Saksa, Italia] tutkijoiden kanssa)

Santtila, Pekka: Euroopan neuvosto – vierailuluento Pietarissa

Santtila, Pekka: Vierailuluento Viron poliisille PAKK:n järjestämässä koulutuksessa

Sainio, Mikael: Yhteistyö Viron poliisioppilaitoksen sekä sisäasiainministeriön kanssa henkilöstöbarometri –tutkimuksen toteuttamisessa Viron poliisihallinnossa.

Laukkanen, Manne: EU- OISIN II –projekti yhteistyökumppanit Italia, Ruotsi

Laukkanen, Manne: Yhteydenpito Tri. Ned Levine, Yhdysvaltain oikeusministeriö.

Poliisitoiminta

Korander, Timo: Erityisaisantuntijana toimiminen: Council of Europe: Integrated Project, "Responses to violence in everyday life in a democratic society" – kaksi raporttia Tukholmasta ja Lissabonista

Korander, Timo: Erityisaisantuntijana toimiminen: Council of Europe: Groupe Pompidou, Co-operation Group to Combat Drug Abuse and Illicit Trafficking in Drugs - raportin kirjoitus Aarne Kinnusen (OM) kanssa

Korander, Timo: EG-seminaarin järjestäminen

Korander, Timo: Cefpol – luento & suunnittelua

Korander, Timo: Mathew Longin luentovierailun järjestäminen huhtitoukokuussa 2003

Korander, Timo: KS: alustukset mm. Twente, Korpoo

Honkonen, Risto: Osallistunut Cepolin tutkimuskomitean toimintaan Suomen kansallisena yhdyshenkilönä.

Honkonen, Risto: European Crime Prevention Networkin 2. kansallinen yhdyshenkilö

Talousrikollisuus

Alvesalo, Anne: Osallistuminen kansainvälisten verkostojen tai järjestöjen toimintaan European Group for the Study of Deviance and Social Control- konferenssin järjestely Suomessa

Alvesalo, Anne: Tutkimusyhteistyö: Steve Tombs, John Moores University, Dave Whyte, University of Leeds

Alvesalo, Anne: Police Studies konferenssin jatkoa suunnittelevan kansainvälisen työryhmän jäsen.

Virta, Erja: PAKK:n tutkimusyksikön edustaja Financial crime analysis (FCA) yhteistyö Falcon- projektissa partnerina. 11.-13.3.2003, 16.9.-20.9.2003, 25.11.-26.11.2002.

Virta, Erja: PAKK:n tutkimusyksikön edustaja Financial crime analysis (FCA) yhteistyö AGIS- asiantuntijatyöryhmän jäsenenä 27.11.2003

Heiskanen, Sari: Nimitetty Cepol:n Tiede- ja tutkimus tietokannan kansalliseksi kirjeenvaihtajaksi. Vastuualueena tietokannan sisällön tuotannon koordinointi Suomen osalta.

Virta, Erja: Bangor, British Society of Criminology Congress 24.6.2003 – 26.6.2003

Virta, Erja: Helsinki, European Group seminar 30.8.-2.9.2003

Virta, Erja: Manchester University; Virke talousrikosanalyysin esittely 26.6.2003

Huumausainerikollisuus

Rantala, Kati: Euroopan Neuvoston Pompidou-ryhmän ehkäisevän huumeityöseminaarin Prevention for Specific Target Groups at Community Level (jonka suunnittelussa ja organisoinnissa olin mukana) seurantakokous Madeiralla helmikuussa 2003.

Rantala, Kati: Tutustuminen Iso-Britanniassa Bramshill Police Staff Collegeen elokuussa 2003.

Kekki, Tuula: Osallistuminen EUCPN:n "Standard Conceptual Framework for the Description and Exchange of Good Practices" – kokoukseen Pariisissa 25.09.2003.

Kokonaisrikollisuus

Heiskanen, Markku: Saksan naisuhritutkimuksen ohjausryhmä

Heiskanen, Markku: Pohjoismainen poliisitutkimushanke (Elefalk vetäjä)

Heiskanen, Markku: KV-uhri

8 OHJAUS JA OPETUS

Poliisipsykologia

Opinnäytteiden ohjaus, PAKK

Santtila, Pekka:

- Päivärinta, Mari: Alkoholin ja hormonien käyttö poliisikoulussa
- Pensala, Reima: Varustevyön ergonomia
- Hyvärinen, Kimmo: Huumevalistus kouluissa
- Halme, Kimmo: Tyky-toiminta Vantaalla
- Haapala, Jyrki: Lasten tunnistuskyky
- Laaksonen, Juha: Autorikosten sarjoittaminen - valmis

Sainio, Mikael:

- Alanko, Simo (PPT 5): Automaattivalvonta
- Erkkilä, Raimo (PPT 5): Eco driving, taloudellinen ajaminen poliisi-hallinnossa
- Juuti, Ari (PPT 5): Perehdyttäminen
- Palomäki, Sakari (PPT 5): Motivointi ja sen merkitys poliisissa
- Ristolainen, Martti (PPT 5): Hälytysajokoulutus
- Seppänen, Kari (PPT 5): Päälystön henkinen hyvinvointi Oulun läänissä
- Marttila, Jyrki (PPT 6): Kihlakunnan kehittämisprojekti
- Jääskeläinen, Risto (PPT 6): Työpaikkakoulutus/ TOP
- Koskimaa, Heikki (PPT 7): Kihlakunnat LP:n yhteistyökumppaneina
- Poranen, Tapio (PPT 7): Laadun arvioinnin kehittäminen liikkuvassa poliisissa

Muu opinnäytteiden ohjaus

Santtila, Pekka:

- Laukkanen, Manne: Offender spatial behaviour in robberies. University of Helsinki. Käynnissä. Pro gradu.
- Stockberg, Krista: Links between crime scene behaviour and offender characteristics in robberies. University of Helsinki. Pro gradu.
- Pakkanen, Tom: Links between crime scene behaviour and offender characteristics in difficult to solve homicides. Åbo Akademi University. Käynnissä. Pro gradu.
- Kanerva, Andrea: Detective decision-making in homicide cases. University of Helsinki. Käynnissä. Pro gradu.
- Ritvanen, Antti: Links between crime scene behaviour and offender characteristics in burglaries. University of Helsinki. Pro gradu.
- Dahlqvist, Tom: Linking burglaries. University of Helsinki. Käynnissä.
- Untamala, Anne & Lindqvist, Tina: Hostage situations. Åbo Akademi University. Pro gradu.
- Finnilä, Katarina: Clinical decision-making in child sexual abuse investigations. University of Turku. Väitöskirja.
- Korkman, Julia: Investigative interviews of children. Åbo Akademi University. Väitöskirja.

Poliisitoiminta

Opinnäytteiden ohjaus, PAKK

Korander, Timo:

- Vilkko, Antti (PPT 5): Poliittisten puolueiden suhtautuminen turvallisuus-yhteistyöhön ja poliisipalvelujen kehittämiseen eräissä Suomen kunnissa
- Saunamäki, Olavi (PPT 5): Länsi-Suomen kihlakuntien turvallisuus-suunnitelmat
- Kanth, Kirsi (PPT 6): Turvallisuussuunnitelman prosessievaluaatio
- Mäkinimi, Jari (PPT 6): Turvallisuuskysely suunnittelun kehittämisessä
- Isokuorti, Petri (PPT 7): Perhe-elämä ja poliisipäällystöopiskelu
- Jämsä, Rauno (PPT 7): Poliisin ura -rikospoliisina vai järjestyspoliisina
- Viro, Ilmari (PPT 6) ja Virtanen, Timo (PPT 7): Telekuuntelun seuranta, vaikuttavuus ja kehittäminen

Laapio, Marja-Liisa:

- Piispanen, Ilkka (PPT 7): Nuorten sovittelujärjestely
- Jokinen, Jouni (PPT 6): Nuoret ja rikosten sovittelumenettely
- Sivula, Seppo (PPT 6): Mentorointi osana henkilöstön kehittämistä Helsingin poliisilaitoksessa
- Raatikainen, Mika (PPT 6): Poliisin silmin – Missio Kosovo 2000-2001

Taiha-Vepsäläinen, Reija:

- Isokuorti, Petri: "Päällystökoulutuksen vaikutukset opiskelijoiden yksityiselämään ja työuraan"
- Jääskeläinen, Risto: "Päällystöopiskelijoiden kokemukset TOP-jaksosta"

Soine-Rajanummi, Seppo:

- Koivu, Satu: Turvallisuus ja poliisin toiminta Keravalla

Muu opinnäytteiden ohjaus

Korander, Timo:

- Viitanen, Marko: Poliisirikokset-tutkimus
- Levä, Ilkka (Helsingin yliopisto): Poliisikulttuurihistoria- tutkimus

Laapio, Marja-Liisa:

- Matala, Saira & Iso-Ketola, Maria (Helsingin ammattikorkeakoulu, Stadia): "Poliisin ja ensihoidon välinen yhteistyö" -tutkielman ohjaus
- Jortikka, Lasse (Tampereen yliopisto): "Sosiaalityöntekijän toimintamalli Helsingin poliisilaitoksilla" -pro gradun ohjaus
- Valtonen, Janne (Turun yliopisto): "Rikollisuuskulttuurin muutoksen merkitys käytännön poliisityössä ja työturvallisuudessa 1993-2003" -pro gradun ohjaus

Soine-Rajanummi, Seppo:

- Kuula, Tarja (pro gradu): Nuorten syrjäytyminen

Talousrikollisuus

Opinnäytteiden ohjaus, PAKK

Alvesalo, Anne:

- Turunen, Ake: Talousrikosvangit Suomessa
- Henttala, Juha – Paasio, Jukka: Talousrikosten tutkinta-aikaan vaikuttavat tekijät
- Kangas, Nina: Asianajajien suhtautuminen rahanpesuepäilyn ilmoittamisvelvollisuuteen
- Mäkelä, Pauli: Kirjanpitorikos
- Jämsä, Rauno (PPT 7): Poliisin ura -rikospoliisina vai järjestyspoliisina
- Juola, Ilkka (PPT 7): Rikostutkinta poliisikoulun opetuksessa
- Jäderholm, Riku (PPT 9): Laajennettu Rikoshyöty
- Savolainen, Marko – Hakaniemi, Jussi: Poliisin ja syyttäjän yhteistyö

Heiskanen, Sari:

- Kangas, Nina: Asianajajien suhtautumien rahanpesun ilmoitusvelvollisuuteen.

Virta, Erja:

- Paasio, Jukka & Henttala, Juha: Talousrikostutkinnan pitkäkestoisuuteen vaikuttavia tekijöitä

Muu opinnäytteiden ohjaus

Anne Alvesalo:

- Heiskanen Sari: Suomen ja Irlannin talousrikostorjuntajärjestelmiä vertaileva tutkimus (väitöskirja). Sosiologian laitos, Helsingin Yliopisto

Huumausainerikollisuus

Opinnäytteiden ohjaus, PAKK

Rantala, Kati:

- Autio, Arto: Huumausaineiden tarjonta, kokeilu ja käyttö Raahessa opiskelijoiden keskuudessa vuosina 1996-2002
- Leinonen, Seppo: Huumerikollisuus ja sen kehittyminen Kainuussa
- Hyvärinen, Kimmo: Huumevalistus (työnimi)
- Koskinen, Topi: Johtajaton vastarinta - ääriliikkeet ja internet
- Oksanen, Jussi: Virolaisten osuus laittomien huumausaineiden maahantuonnissa
- Ranki, Mika: Huumausainerikollisuuden kehitys Hämeenlinnassa
- Hynönen, Ari ja Jäppinen, Hannu: Nuorten huume-tilanne Pieksämäen kihlakunnan alueella
- Talvitie, Erkki: Poliisin yhdysmiesjärjestelmä

Kekki, Tuula:

- Autio, Arto: Huumausaineiden tarjonta, kokeilu ja käyttö Raahessa opiskelijoiden keskuudessa vuosina 1996-2002
- Ranki, Mika: Huumausainerikollisuuden kehitys Hämeenlinnassa
- Hynönen, Ari & Jäppinen, Hannu: Nuorten huume-tilanne Pieksämäen kihlakunnan alueella

Muu opinnäytteiden ohjaus

Rantala, Kati:

- Majava, Aino: Kansalaisjärjestöjen harjoittama huumevalistus Suomessa. Helsingin yliopisto, sosiologian laitos
- Viuhko, Minna: Päihdeongelmaisten lainrikkojen kuntoutus. Helsingin yliopisto, sosiologian laitos
- Sipola, Pasi: What works? - Mikä toimii? Uusliberaali eetos rikosseuraamusalalla, Helsingin yliopisto, sosiologian laitos

Kokonaisrikollisuus

Opinnäytteiden ohjaus, PAKK

Heiskanen, Markku:

- Eronen, Petri: Turvallisuusopetus kouluissa
- Mensonen, Hannu: Laatu rikosilmoitusjärjestelmässä
- Jansson, Tomi: Todistajan uhkailu
- Holopainen, Samppa: Arkipäivän rikoksista tiedottaminen HPL:ssä
- Suomala, Sampo: BSC Espoossa
- Ojala, Jarmo: Näppisprojekti Vantaalla (nuoret näpistelijät)

Roivainen, Outi:

- Turunen, Ake: Talousrikoksista tuomitut vangit Suomen vankiloissa

Muu opinnäytteiden ohjaus

Heiskanen, Markku:

- Jortikka, Lasse. Poliisiaiheinen pro gradu Helsingin turvallisuudesta. Tampere.
- Immonen, Seppo. Licensiaattityösuunnitelma. Turku.

9 ASIANTUNTIJATYÖ

Kehittämishankkeet

Alvesalo, Anne: Talousrikostutkinnan kehittäminen (ideatyöryhmä SM/VIRKE)

Alvesalo, Anne: Talousrikostutkinnan koulutuksen kehittäminen

Alvesalo, Anne: Talousrikostorjunnan vaikuttavuuden mittarit

Heiskanen, Markku: Sisäisen turvallisuuden ohjelma / Sisäiset ja ulkoiset uhat -osaryhmän pohjapaperin valmistelu

Honkonen, Risto: Työnohjaushanke kihlakunnan johtamistoiminnan kehittämiseksi

Korander, Timo: European Group -konferenssijärjestelyt

Laapio, Marja-Liisa: Työministeriön valtakunnallisen Becoming visible hankkeeseen kuuluva AURA –koulutus- ja kehittämisprojektin suunnittelu ja toteuttaminen Lappeenrannan koulutuskuntayhtymässä, kohderyhmänä vastaanottokeskusten ohjaajat. Koulutushanke niveltyi perheväkivalta –hankkeeseen tavoitteena edistää turvallisuutta ja poliisin ja vastaanottokeskusten yhteistyötä.

Laapio, Marja-Liisa: Työministeriön SEIS -hanke

Laukkanen, Manne: Sähköisistä rikosilmoituksista (n=n.2500) muuttujia poimivan ja taulukkoon kirjoittavan parserin ohjelmointi Java 1.4.2 olio-ohjelmointikielellä.

Sainio, Mikael: Henkilöstöbarometri

Sainio, Mikael: Poliisin johtajuuden arviointi- ja kehittämishanke

Santtila, Pekka: Muistijälkitutkimus (KRP)

Santtila, Pekka: Johtajuuden kehittämistutkimus

Santtila, Pekka: HPL-analysiryhmän konsultointi

Taiha-Vepsäläinen, Reija: TOP -jakson ja -arvioinnin kehittäminen

Taiha-Vepsäläinen, Reija: Päälystökartoitus

- Taiha-Vepsäläinen, Reija:** Vaikuttavuusseminaarin suunnittelu + järjestämiseen osallistuminen
- Virta, Erja:** Talousrikostutkijan käsikirjan sähköiseen muotoon saattaminen, päivityksen ja sisällön koordinointi
- Virta, Erja:** Talousrikollisuuden tutkintaprosessien kehittäminen (Läpivirtaus-työryhmän jäsenenä)
- Virta, Erja:** Talousrikostutkinnan organisaatio ja työnjako – kentälle suunnattu kysely
- Virta, Erja:** Rikostorjunnan tilan arviointi, talousrikokset (SM:n jatko-hanke, käytännön tasolle soveltamisena).
- Virta, Erja:** Elinkeinoelämän ajankohtaisseminaarien suunnittelu ja järjestäminen
- Virta, Erja:** Talousrikosten tekotapojen kartoittaminen
- Virta, Erja:** Talousrikosanalyysin ja sen työkalujen kehittäminen

Asiantuntijaluennot

- Alvesalo, Anne:** Johtamistaidon opisto, Palkkahallintopäivät 24.-25.9.
Alustus aiheesta yritykset talousrikollisuuden uhreina ja tekijöinä.
- Alvesalo, Anne:** Lakimiesyhdistyksen kokous 4.12. 2003. Esitys aiheesta talousrikostorjunnan dynamiikka.
- Alvesalo, Anne:** Sisäasiainministeriön järjestämä talousrikosseminaari 5.-7.5. 2003: Alustus aiheesta The Dynamics of Economic Crime Control.
- Alvesalo, Anne:** Viranomaisyhteistyön kehittämisprojektin talousrikosseminaari viranomaisille ja elinkeinoelämän edustajille 5.1.2003.
Esitys aiheesta yritykset talousrikollisuuden uhreina.
- Heiskanen, Markku:** Kuntaliitto/Rikostorjunnan neuvottelukunta: väkivallan kustannukset
- Honkonen, Risto:** Ammatillinen kasvu ammattikorkeakouluammateissa: insinöörit ja poliisit. Esitelmä Ammattikorkeakoulujen kehittäjäverkoston konferenssissa Hämeenlinnassa 9.10.2003.
- Korander, Timo:** Diakonia-ammattikorkeakoulu, Kriminaalipolitiikan perusteet

-
- Korander, Timo:** Diakonia-ammattikorkeakoulu, Kriminologian perusteet ja klassikot
- Korander, Timo:** Diakonia-ammattikorkeakoulu, Rikoksenteorijan teorioita
- Korander, Timo:** Helsingin yliopisto, Sosiologia, Arviointitutkimus -kurssin luento
- Korander, Timo:** Taideteollinen korkeakoulu, elokuvataiteenlaitos, Media, rikollisuus & turvallisuus 11.2.
- Laapio, Marja-Liisa:** Alustus: "Päihteet nuorisokulttuurisena ilmiönä" Kirkon nuorisotyön kehittämispäivillä Tampereella 11.11.
- Laapio, Marja-Liisa:** Alustus: "Ihmisen identiteetin rakentuminen" Tietoturvallisuuden koulutusohjelman henkilöstöturvallisuuden osiossa Teknillisessä korkeakoulussa Dipolissa 3.12.
- Laapio, Marja-Liisa:** Alustus: "Itä-Turun turvallisuus ammatillisena yhteistyönä" Turun sosiaalikeskuksessa 3.3.
- Laapio, Marja-Liisa:** Alustus: "Poliisin positio perheväkivallassa" Kuopion poliisilaitoksella 27.2.
- Laapio, Marja-Liisa:** Alustus: "Poliisin positio perheväkivallassa" Lappeenrannan poliisilaitoksella 14.3.
- Laapio, Marja-Liisa:** Alustus: "Poliisin positio perheväkivallassa" Helsingin poliisilaitoksen Itäkeskuksen poliisipiirissä 16.4.
- Laapio, Marja-Liisa:** Alustus: "Poliisin positio perheväkivallassa" SM:n Perheväkivalta risteilyllä 13.5.
- Laapio, Marja-Liisa:** Alustus: "Päihteet nuorisokulttuurisena ilmiönä" STM:n Terveystieteiden tutkimuskeskuksen "Kulttuurinen muutos ja vastarinta" päihdepäivillä Helsingissä teemaryhmässä "Koulun terveyden edistäminen" 14.3.
- Laapio, Marja-Liisa:** Alustus: "Päihteet nuorisokulttuurisena ilmiönä" Helsingin kaupungin etsivän työn seminaarissa 25.9.
- Laapio, Marja-Liisa:** Alustus: Poliisin positio perheväkivallassa" sosiaalityöntekijöiden ja poliisien kehittämispäivillä Lappeenrannan poliisilaitoksella 2.12.

Laapio, Marja-Liisa: Luento: " Pähitteet nuorisokulttuurisena ilmiönä"
Satakunnan nuorisopsykiatrisen yhdistyksen päihdeseminaarissa
14.10.

Laapio, Marja-Liisa: Luento: Poliisin positio perheväkivallassa" lähipo-
liisiseминаarissa poliisikoululla 4.11.

Rantala, Kati: luennot Helsingin yliopiston sosiologian laitoksen arvi-
ointitutkimuskurssilla 3.10. ja 12.12.2003

Rantala, Kati: luento Lasten ja nuorten säätiön asiantuntijaseminaarissa,
Finlandia-talo 22.1.2003

Rantala, Kati: luento Prevnet Network'n (Telemaattinen EU-verkosto) ja
European Addiction Training Institututen seminaarissa Helsingissä
22.11.2003

Rantala, Kati: luento Vankeinhoidon valtakunnalliset päihdepäivillä,
Heureka 20.11.2003

Virta, Erja: Tutkinnanjohtajien neuvottelupäivät, tutkinnanjohtajan rooli,
kenttäkyselyn tulokset

Muu asiantuntijatyö

Muut annetut asiantuntijalausunnot

Heiskanen, Markku: Sisäisen turvallisuuden ohjelma / Sisäiset ja ulkoi-
set uhat -osaryhmän pohjapaperin valmistelu

Jokinen, Anne: Korkeimmalle Oikeudelle toimitettu muistijälkitestin
käyttöön liittyvä todisteluopas

Korander, Timo: Euroopan komission väkivallanestohankkeen (Council
of Europe. Integrated Project 2. Responses to violence in everyday
life in a democratic society) evaluaatiotyöryhmälle valmistellut asi-
antuntijalausunnot: 1. "Introduction to methods for evaluating local
projects to prevent everyday violence", A paper for the field visit to
Stockholm of the network of local pilot projects, Stockholm, Swe-
den, 9-11 October 2003. ja 2. A short evaluation of crime prevention
program "Escolhas", Lissabon, Portugal

Korander, Timo: Asiantuntijalausunto Poliisimuseoneuvottelukunnalle
9.9.2003: Odotukset poliisimuseolle tutkimuksen näkökulmasta

Korander, Timo: Asiantuntijalausunto sisäasianministeriölle alkoholi-lainsäädännön ja Euroopan yhdentymisen (Viron liittyminen EU:iin 1.5.2004) muutosten seurauksista poliisiorganisaatiolle, järjestyksen valvonnalle ja rikollisuudelle

Laukkanen, Manne: Geografiset profiilit poliisille tuhopolttosarjoista tarvittaessa karttoineen ja mallinnuksineen

Santtila, Pekka: Ryhmätunnistusasetusta ja –ohjetta koskevia lausuntoja/kommentointia

Santtila, Pekka: Kuusankosken tuhotyösarjaa koskeva lausunto

Santtila, Pekka: LSH-tutkimukset (Kajaanin poliisi, puolustusasianajat – yhdessä Katarina Finnilän kanssa)

Santtila, Pekka: Lasten haastattelukoulutusta koskeva memo Mikko Lampikoskelle

Työryhmäjäsennydet

Heiskanen, Markku: Rikollisuuden tilastointityöryhmä (vetää Tilastokeskus, Lätilä)

Heiskanen, Markku: Uhritutkimuksen OM:n kehittämisryhmä (vetää Lappi-Seppälä, ei virallistettu PAKK:ssa)

Honkonen, Risto: Tutkimuspoliittinen neuvottelukunta, sihteeri, SM Poliisiosasto

Honkonen, Risto: Paikallinen turvallisuussuunnittelu, kumppanuus ja yhteistyö -hankkeen ohjausryhmä, SM Poliisiosasto

Honkonen, Risto: Väkivaltatilanteet poliisin työssä -tutkimuksen ohjausryhmä (Työterveyslaitos)

Kekki, Tuula: PAKK:n edustaja kansallisen huumausaineseurantakeskuksen asiantuntijaryhmässä, joka tuottaa tietoa kansalliseen huumevuosiraporttiin

Korander, Timo: ”Valtakriittisten tutkijoiden seminaarit” – Optula, Yo:t

Korander, Timo: Poliisimuseon neuvottelukunta

Korander, Timo: Sosiaalityö poliisissa yhteisministeriöllinen johtoryhmä

Laapio, Marja-Liisa: Työministeriön SEIS -työryhmä

Laukkanen, Manne: Optula/PAKK henkirikosten seurantaprojekti.

Rantala, Kati: Poliisihallinto: Sisäisen turvallisuuden ohjelma/rikollisuuden vähentämisen työryhmä

Rantala, Kati: Muu: Lasten ja nuorten säätiö/arvioitsijaraadin jäsen

Sainio, Mikael: Poliisin päihdetyöryhmä

Sainio, Mikael: Turvallisuusalojen henkinen työsuojeluopas

Santtila, Pekka: Stakesin seri-työryhmä

Taiha-Vepsäläinen, Reija: "Poliisihallinnon osaaminen" (Poliisihallinnon osaamisen arvioinnin kehittäminen)

Virta, Erja: Elinkeinoelämän talousrikosseminaarien suunnittelu- ja järjestelytoimikunta

Virta, Erja: Poliisin talousrikosseminaarien järjestelytoimikunta

Virta, Erja: Tutkinnanjohtajien neuvottelupäivät, osallistuja

Virta, Erja: Talousrikostutkinnan läpivirtausprojekti, sihteeri

Virta, Erja: Talousrikostorjunnan kehitystyöryhmä

Virta, Erja: Arvopaperimarkkinarikostyöryhmä, osallistuja

Tutkimusten ja kehittämishankkeiden ohjaus

Alvesalo, Anne: Sari Heiskanen, Kansainvälinen vertaileva talousrikostorjuntaa koskeva tutkimus

Alvesalo, Anne: Erja Virta, Talousrikostorjunnan työkalujen kehittäminen

Korander, Timo: Helsingin poliisin turvallisuuskartoituksen laatimiseen, strateginen, taktinen ja operationaalinen sekä erityinen Kanslian turvasuunnitelma (Tursu-ohjausryhmä)

Korander, Timo: Tampereen Viideltä Saunaan ja Kuudelta Putkaanhankkeen arviointitutkimuksen perusteella jatkettu kehitystyötä: Kehitetty poliisitutkimuksen metodologiaa toteuttamalla uusia tutkimusmetodeja ja arviointimalleja (esim. kouluterveyskyselyjen rt:n projektiarviointikäyttö pioneerityötä!).

Korander, Timo: Vanhala, Anna et al., Poliisipäällikkyuden uudet käytännöt

Korander, Timo: Taiha-Vepsäläinen, Reija, AMK-mallisen päällystökoulutuksen arviointi

Korander, Timo: Taiha-Vepsäläinen, Reija, Poliisipäällystön osaaminen nyt ja lähitulevaisuudessa

Korander, Timo: Laapio, Marja-Liisa, Poliisin positio perheväkivallassa

Korander, Timo: Laapio, Marja-Liisa, Huumeidenkäyttäjät päihdepreveniivisenä haasteena

Santtila, Pekka: KRP-ajoneuvotutkimus (tilastokonsultointi)

Virta, Erja: Suomen edustajien ja työryhmän 5 ryhmänjohtaja FCA, Falcone

Kehittämishankkeisiin liittyvät kirjalliset esitykset

Alvesalo, Anne: Powerpoint-esitykset kohdassa "Asiantuntijaluennot Poliisihallinnon ulkopuolella" mainituista esitelmistä

Honkonen, Risto: PATU hankkeen kirjallinen raportti yhdessä muiden kirjoittajien kanssa.

Korander, Timo: Muistio Markku Heiskasen ja Pekka Santtilan poliisin rikosanalyysitoiminnan ja turvallisuustutkimusten suorittamisesta, integroinnista ja kehittämisestä

Laukkanen, Manne: Parserin dokumentaatio, palvelimen käyttöohje.

Virta, Erja: Talousrikostorjunnan organisaation kehittäminen. Koosteraportti

Virta, Erja: Tutkinnanjohtajan rooli talousrikostorjunnassa. Koosteraportti

Virta, Erja: Talousrikostorjunnassa tapahtuu; esittelyssä Virke

Virta, Erja: Recent developments in the economic crime prevention; presenting the authority co-operation development project

Virta, Erja: Rikostutkinnan tila (SM); Vakavan rikollisuuden raportti; Talousrikollisuuden osuus

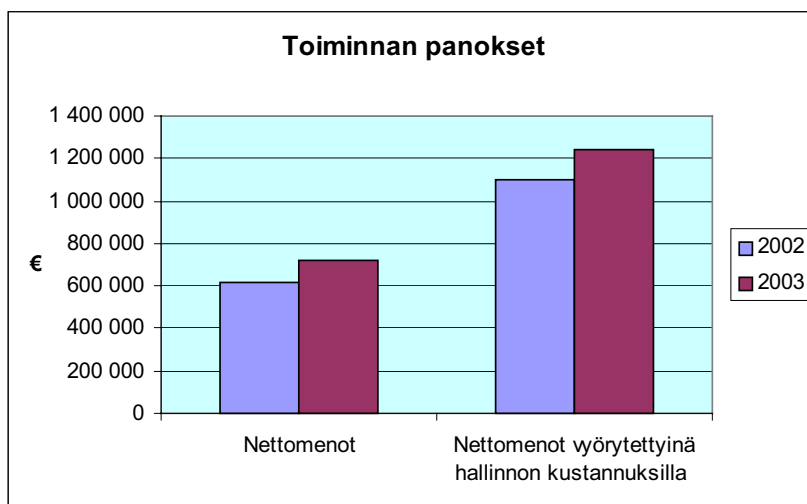
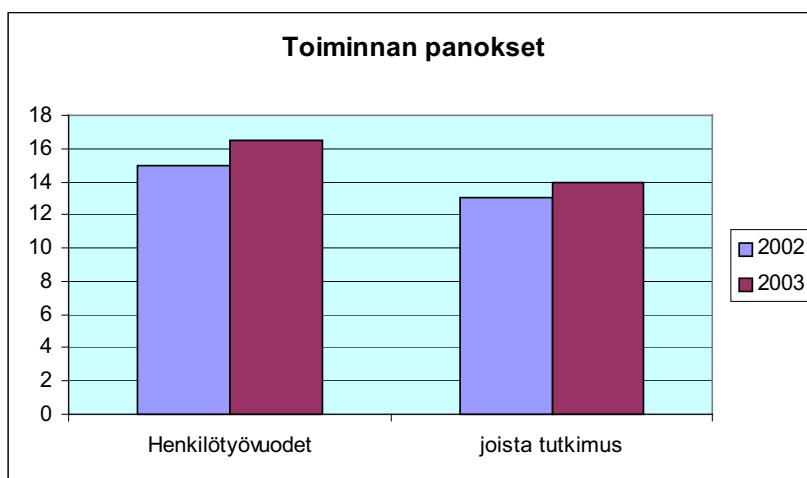
Virta, Erja: FCA Financial Crime Analysis; EU Falcone project 2003
sekä AGIS 2004 esittely

Virta, Erja: Financial Crime Analysis; Relation analysis: Links between
individual and legal entities

10 TOIMINNAN MÄÄRÄLLINEN TARKASTELU

Toiminnan panokset

	2003	2002
Nettomenot	716 407 €	617 127 €
Nettomenot vyörytettyinä hallinnon kustannuksilla	1 242 817 €	1 102 362 €
Henkilötyövuodet	16,5 HTV	15 HTV
- joista tutkimus	14 HTV	13 HTV

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

	2003	2002
Julkaisujen määrä	52	49
Annetut asiantuntijalausunnot	10	10
Asiantuntijatyöryhmien- ja toimikuntien jäsenyydet	19	23

Kansalais- ja asiakasnäkökulma

	2003	2002
Verkostoituminen tiedeyhteisöön / tutkimuksen HTV	4,9	3,3
Käynnissä olleiden kehittämishankkeiden määrä	23	27
Ohjattavien opinnäytetöiden määrä (PAKK:n sisäiset)	51	37
Opetustunnit	646	674

Toimintojen sujuvuus ja taloudellisuus

	2003	2002
Julkaisut / tutkimusyksikön htv:t	3,2	3,3
PAKK:n rahoitus / hankerahoitus	60% / 40%	62% / 38%

Henkilöstönäkökulma

	2003	2002
Virkasuhteiden mediaanikesto 31.12.	1 v	
Tutkijakoulutuksen (tohtorin tutkinto) saaneiden osuus tutkimus- henkilöstöstä	33%	29%

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN JULKAISUJEN KIRJATILAUS

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUKSIA (ISSN 1455-8262)		€ ei alv	€ sis.alv
Virta, Sirpa: (1998)	Poliisi ja turvayhteiskunta (Väitöskirja). ISBN 951-815-001-X	22,20	23,98
Karstinen, Eija: (1998)	Keskustelusta pöytäkirjaksi (Väitöskirja). ISBN 951-815-002-8 2003	25,56	27,60
Luntiala, Pertti: (1999)	Tieliikenteen sääntely Euroopan Unionissa. ISBN 951-815-011-7	34,81	37,59
Heikinheimo, Sanna: (1999)	Rahanpesu - erityisesti kriminalisoinnin ja konfiskaation näkökulmasta. ISBN 951-815-019-2	20,18	21,79
Santtila, Pekka: (1999)	Explorations in the psychology of testimony (Väitöskirja). ISBN 951-815-021-4	15,14	16,35
Honkonen, Risto: (2000)	Työssä oppiminen osana poliisin peruskoulutusta. ISBN 951-815-025-7	21,36	23,07
Tolonen, Kari: (2000)	Talousrikossäännösten tulkinta - erityisesti velallisen rikoksissa. ISBN 951-815-027-3	13,46	14,54
Laapio, Marja-Liisa: (2000)	Kalkkers - Kallion paras mesta? Evaluaatio vailla vakinaista asuntoa (Vva) ry:n yökahvilatoiminnasta. ISBN 951-815-028-1	15,14	16,35
Honkonen, Risto: (2001)	Komisarioksi oppiminen. Koulutuksen vaikuttavuus ja työssä oppiminen. ISBN 951-815-030-3	22,71	24,53
Luoma, Markku: (2001)	Laatua lainvalvontaan. Laadun ja osaamisen kehittäminen poliisihallinnossa (Väitöskirja). ISBN 951-815-031-1	25,00	27,00
Korander, Timo & Soine-Rajanummi, Seppo (toim.): (2002)	Kaheksalta Koskarille - samantien sakot. Tampereen nollatoleranssikokeilu 1999 - 2000: historiallinen konteksti, vastaanotto ja vaikuttavuus. ISBN 951-815-042-7	25,00	27,00
Alvesalo, Anne: (2003)	The Dynamics of Economic Crime Control (Väitöskirja). ISBN 951-815-046-X	20,00	21,60
Määttänen, Merja: (2003)	Tienraivaajapoliisit. Tutkimus maahanmuuttajataustaisten ja etnisiin vähemmistöihin kuuluvien poliisien rekrytoimisesta ja kokemuksista poliisiin työssä. ISBN 951-815-050-8	12,00	12,95
Heiskanen, Markku & Roivainen, Outi & Sirén, Reino: (2003)	Rikollisuus kunnissa. Tilastollinen tutkimus Suomen kuntien väkivalta- ja omaisuusrikollisuuteen vaikuttavista tekijöistä. ISBN 951-815-057-5	15,00	16,20
Alvesalo Anne & Santtila Pekka: (2004)	Pahat pojat -elokuva ja rikollisuus "Saanu ehkä vähän ideaa, mut omaa päätä sitä kummiski käyttää" ISBN 915-815-060-5	11,00	12,40
Santtila, Pekka & Laukkanen, Manne et. al. (2004)	How far from home offenders travel: An international comparison of crime trips in homicide, rape, burglary, and robbery cases This research was financed by the OISIN II programme of the European Union. ISBN 951-815-058-3	10,00	10,80
POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN OPPIKIRJAT (ISSN 1455-8270)		€ ei alv	€ sis.alv
Ellonen, E. & Nurmi, L. & Raivola, P. & Väliatalo, U. & Väliatalo, T.: (1998)	Polisarbetets psykologi. ISBN 951-815-000-1	16,99	18,35
Laitinen, Ahti & Virta, Erja: (1998)	Talousrikokset -teoria ja käytäntö. ISBN 951-815-003-6	23,21	25,07
Jyrki Wasastjerna: (1999)	Johdatus poliisin kansainväliseen yhteistyöhön. ISBN 951-815-014-1	27,08	29,25
Kiehelä, Hannu & Virta, Sirpa (toim.): (1999)	Lähipoliisi lähestymistapana. ISBN 951-815-015-X	30,11	32,52
Ervo, Laura: (2000)	Esitutkinnan optimaalisuus rikosoikeudellisessa viitekehyksessä. ISBN 951-815-023-0	16,99	18,35
Ellonen, E. & Kekomäki, K. & Raivola, P. & Taiha, H. & Väliatalo, T.: (2001)	Etiikka ja poliisin työ. ISBN 951-815-026-5	13,46	14,54
Sarala, Urpo: (2001)	Poliisitoimen kehittämisen johtaminen. ISBN 951-815-032-X	15,14	16,35
Vesisenaho, Marketta: (2001)	Poliisialan sanasto Suomi-Ruotsi-Englanti. ISBN 951-815-037-0	10,00	10,80
Himberg, Kimmo: (2002)	Tekninen rikostutkinta - Johdatus forensiseen tieteseen. ISBN 951-815-039-7	12,00	12,95
Hankilanoja, Arto: (2003)	Työturvallisuus ja vastuun kohdentuminen poliisihallinnossa. ISBN 951-815-045-1	14,00	15,12

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN TIEDOTTEITA (ISSN 1455-8289)		€ ei alv	€ sis.alv
Alvesalo, Anne (toim.): (1998)	Kirjoituksia talousrikollisuudesta I. ISBN 951-815-005-2	27,08	29,25
Alvesalo, Anne - Lahti, Raimo (toim.): (1998)	Kirjoituksia talousrikollisuudesta II. ISBN 951-815-017-6	25,56	27,60
Laitinen, A. & Nyqvist, L. & Laine, A. & Tuokko, K P (1999)	Autovarkaat -ajoneuvorikosten esiintyminen, tekijät ja tausta ISBN 951-815-013-3	25,56	27,60
Joutsenlahti, Juha & Koivisto, Juha: (1998)	Päällystön keinot alastaen työssäjaksamisen ylläpitämisessä. ISBN 951-815-004-4	16,82	18,17
Korhonen, Konsta: (1999)	Kansalaisen turvallisuus - yhteenvetotutkimus. ISBN 951-815-016-8	16,82	18,17
Käyhkö, Esa: (1999)	Euroopan poliisiyhteistyö ja julkinen vastuu. ISBN 951-815-018-4	16,82	18,17
Karvinen, Erkki: (1999)	Yritysturvallisuus - uhritutkimus Lahden liikeyrityksiin kohdistuvista rikos- ja häiriötekijöistä sekä turvallisuusongelmista. ISBN 951-815-020-6	16,82	18,17
Viitanen, Marko: (1999)	Kantelut poliisista - ylemmille lainvalvojille poliisista tehdyt kantelut vuonna. ISBN 951-815-022-2	15,14	16,35
Lillsunde, P. & Luntiala, P. & Penttilä, A. & Seppä, H: (2001)	Huumausaineiden käytön tunnistaminen tieliikenteessä ISBN 951-815-029-X	21,86	23,61
Uotila, Pekka: (2001)	Eduskunnan oikeusasiamies ja EOA:n poliisitoimintaan kohdistuneet kantelu-ratkaisut 1989-1999 ISBN 951-815-033-8	13,46	14,54
Arolainen, Teuvo (toim.): (2001)	Turvallisuutta, draamaa ja uutiskilpailua Yhteenveto poliisiin ja vakuutusalan ajankohtaisseminaarista. ISBN 951-815-035-4	10,09	10,90
Lehtinen, Ari-Pekka:(2002)	Perheväkivalta, poliisin painajainen ISBN 951-815-038-9	10,00	10,80
Jokinen, A. & Häyrynen, J. & Alvesalo, A.: (2002)	Yritykset talousrikollisuuden uhreina. ISBN 951-815-043-7	20,00	21,60
Määttä, Ari: (2002)	Luottamuksellisen viestinnän suoja - erityisesti tietoverkoissa ISBN 951-815-040-0	10,00	10,80
Hurttu, Olli: (2003)	Kuoleman aiheuttanut lähisuuhdeväkivalta ISBN 951-815-944-3	10,00	10,80
Pullat, Risto: (2003)	Järjestäytynyt rikollisuus Nyky-Virossa ja naapurimaissa: ISBN 951-815-051-6	20,00	21,60
Majamaa, Heikki: (2003)	Lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja tilastoharhat. ISBN 951-815-052-4	10,00	10,80
Vilkko, Antti (2003)	Poliittisten puolueiden suhteutuminen turvallisuusyhteistyöhön ja poliisipalveluiden kehittämiseen eräissä Suomen kunnissa. ISBN 951-815-053-2	10,00	10,80
Kerola, Erkki (2003)	Ammattina poliisi - pelkääkö puoliso? ISBN 951-815-055-9	10,00	10,80
Lillsunde, P. & Luntiala, P. & Seppä, H. & Gunnar, T. & Hokkanen, A. & Penttilä, A: (2003)	Huumeet ja liikenne. Uudistettu ja täydennetty painos kirjasta "Huumausaineiden käytön tunnistaminen tieliikenteessä" ISBN 951-815-059-1	14,00	16,20
von Essen, Charlotta: (2003)	Yksi Hevosvoima – Ratsupoliisi Suomessa ISBN 951-815-056-7	12,00	12,95
Ilmari Viro & Timo Virtanen: (2004)	Poliisin telekuuntelun seuranta tutkimus - Telekuuntelu tilastojen, tutkinnanjohtajien ja kehittämisen näkökulmasta, ISBN 051-815-062-1	13,00	14,10
Mika Raatikainen: (2004)	Poliisin silmin – Missio Kosovo 2000-2001, ISBN 951-815-063-X	10,00	10,80
Hannu Mensonen: (2004)	Laatu rikosilmoitusjärjestelmässä, ISBN 951-815-064-8	10,00	10,80
Jari Koski: (2004)	Henkirikosten konfliktityypit Helsingissä 1985-1988 ja 1996-1999. ISBN 951-815-065-6	10,00	10,80
Jari Pajunen: (2004)	Yhdenvertaisuus ja sisäasiainministeriön ohjeen vaikutus poliisin tekemissä ajo-oikeuspäätöksissä ISBN-951-815-066-4	11,00	12,40

Julkaisujen myynti/tilaukset

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULU, Miestentie 2, 02151 ESPOO

Kirjasto- ja tietopalvelu

E-mail: kirjasto@pakk.poliisi.fi, Puhelin (09) 8388 3400, Fax (09) 8388 3500

Tutkimuspalvelut:

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULU

Tutkimusyksikkö, PL 13, 02151 ESPOO

Käyntiosoite: Miestentie 2

tutkimus@pakk.poliisi.fi, www.poliisi.fi/pakk

p. (09) 8388 341/tutkimuspäällikkö

Julkaisumyynti:

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULU

Kirjasto- ja tietopalvelu, PL 13, 02151 ESPOO

Käyntiosoite: Miestentie 2

kirjasto@pakk.poliisi.fi, www.poliisi.fi/pakk

p. (09) 8388 3400, fax (09) 8388 4500